

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

cu privire la inadmisibilitatea

recursului în anulare declarat de către condamnatul

Alexandr Roșco

(Dosarul nr. Ire-39/2023

Nr. PIGD 1-22035493-01-1r/e-10032023)

Chiar dacă instituția recursului în anulare a fost abolită la 01 septembrie 2023, recursurile în anulare declarate până la acea dată se soluționează conform legislației în vigoare la data declarării acestora; În cadrul recursului în anulare puteau fi discutate doar erorile de drept din hotărârile irevocabile prin care a fost soluționat fondul cauzei penale; Modul de aplicare a legislației cu privire la constatarea condițiilor inumane și degradante nu putea fi examinat în procedura recursului în anulare.

11 septembrie 2024

Au examinat anterior cauza judecătorească:

Instanța de fond: Constantin Damaschin

Instanța de apel: Oxana Robu, Stelian Teleucă, Igor Mânăscurtă

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților admisibilitatea recursului în anulare declarat de condamnatul Alexandr Roșco,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Ion Malanciuc, *Președinte*,

Vladislav Gribincea,

Ghenadie Eremciuc, *judcători*,

constată următoarele:

ASPECTE GENERALE ȘI DE PROCEDURĂ

1. Alexandr Roșco s-a născut în anul XXX. În perioada 06 septembrie 2015 - 22 februarie 2016, el s-a aflat în arestul preventiv în Penitenciarul nr. 13- Chișinău.

2. La 28 ianuarie 2016, Alexandr Roșco a depus o cerere la Curtea Europeană a Drepturilor Omului privind constatarea deținerii sale în condiții inumane și degradante în Penitenciarul nr. 13 Chișinău. Prin decizia Curții Europene a Drepturilor Omului din 14 septembrie 2021 (cauza Petrenco și alții 6 contra Republicii Moldova), cererea a fost declarată inadmisibilă pentru neepuizarea căilor de recurs interne nou-apărute.

3. La 14 martie 2022, condamnatul Alexandr Roșco a depus la Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, o plîngere împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție. Prin încheierea Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, din 02 iunie 2022, plîngerea a fost respinsă, ca fiind depusă tardiv. La 10 octombrie 2022, Curtea de Apel Chișinău a respins recursul condamnatului ca nefondat. Decizia curții de apel este irevocabilă.

4. La 28 februarie 2023, la Curtea Supremă de Justiție a parvenit recursul condamnatului Alexandr Roșco împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 10 octombrie 2022. În esență, condamnatul solicită constatarea deținerii în condiții inumane și degradante în perioada arestării sale din 06 septembrie 2015 – 22 februarie 2016, cerînd acordarea prejudiciului material și moral. El susține că a depus plîngerea în termen, deoarece termenul se calculează de la emiterea deciziei Curții Europene a Drepturilor Omului 14 septembrie 2021, prin care a fost respinsă cererea sa.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

5. Instituția recursului în anulare a fost abrogată prin Legea nr. 246/2023, în vigoare din 01 septembrie 2023. Totuși, această modificare nu are efect asupra recursurilor în anulare depuse până la 01 septembrie 2023. Conform art. XI alin. (3¹) al acestei legi:

„Recursurile în anulare declarate până la intrarea în vigoare a prezentei legi se examinează și se soluționează conform legislației în vigoare la data declarării acestora.”

6. Până la 01 septembrie 2023, partea relevantă a art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, care se referea la temeiurile pentru recurs în anulare, era următoarea:

„(1) Hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată”

7. Conform art. 6 pct. 44) Cod de procedură penală:

„44) viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată – încălcare esențială a drepturilor și libertăților garantate de Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale;”

8. Conform art. 454 Cod de procedură penală:

„Recursul în anulare poate fi declarat în termen de 6 luni de la data rămânerii irevocabile a hotărârii judecătorești.”

9. Art. 456 alin. (2) și (3) Cod de procedură penală prevedea următoarele:

„(2) Admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat împotriva deciziei Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție o va decide un complet format din 5 judecători, fără citarea părților, în camera de consiliu, în baza materialelor din dosar.

(3) În cazul constatării condițiilor prevăzute la art. 432 alin. (2), completul format din 5 judecători va decide asupra inadmisibilității recursului înaintat prin decizie motivată adoptată în unanimitate, iar în cazul constatării condițiilor prevăzute la alin. (4) al articolului menționat, completul va trimite prin raport recursul în anulare pentru judecare Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție.”

10. Art. 13 alin. (5¹) al Legii cu privire la Curtea Supremă de Justiție, după modificările introduse prin Legea nr. 224/2024, prevede următoarele:

„(5¹) ... Curtea Supremă de Justiție va examina în complete de 3 judecători cererile de recurs, cererile de recurs în anulare și cererile de revizuire, care au fost inițial repartizate spre examinare completelor din 5 judecători. Acestea vor fi examinate de completul de judecători din care face parte judecătorul raportor.”

11. Prin Legea nr. 272 din 29 noiembrie 2018, în vigoare din 01 ianuarie 2019, au fost introduse prevederile art. art. 473², 473² și art. 473⁴ din Codul de procedură penală.

12. Potrivit art. 473² alin. (5) Cod de procedură penală:

„(5) Plângerea referitoare la condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului sau ale prevenitului se depune pe parcursul detenției în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau în termen de 6 luni de la

data când nu mai sunt deținuți în astfel de condiții, dar nu mai târziu de 4 luni de la eliberarea lor din locul de detenție.”

13. Potrivit art. 230 alin.(2) din Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen. În conformitate cu prevederile art. 234 alin.(1) din Cod de procedură penală, termenul omis poate fi restabilit, dacă persoana respectivă a omis termenul procedural din motive întemeiate, la cererea ei, prin hotărâre a instanței de judecată, în condițiile legii.

MOTIVAREA INSTANȚEI

14. Recursul în anulare examinat a fost declarat în mai puțin de șase luni de la pronunțarea deciziei instanței de recurs, adică a fost declarat în termen.

15. Având în vedere prevederile art. 13 alin. (5¹) al Legii cu privire la Curtea Supremă de Justiție (a se vedea para. 10), în pofida prevederilor art. 456 alin. (2) Cod de procedură penală (a se vedea para. 9), admisibilitatea recursului în anulare va fi examinat de un complet din trei judecători ai Curții Supreme de Justiție.

16. Conform art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală în vigoare la data depunerii recursului (a se vedea para. 6), hotărârile irevocabile puteau fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise „la judecarea cauzei”. Ultima sintagmă semnifică că doar erorile de drept care vizează soluționarea fondului cauzei penale pot fi examinate în cadrul recursului în anulare. „Recursul” recurentului nu se referă la hotărârea prin care el a fost condamnat ci a fost declarat în privința deciziei instanței de recurs adoptate în ordinea art. 473² Cod de procedură penală. Prin urmare, „recursul în anulare” este inadmisibil.

17. Din considerentele de mai sus, în conformitate cu art. 13 alin. (5¹) al Legii cu privire la Curtea Supremă de Justiție și art. 456 alin. (2) și (3) Cod de procedură penală (versiunea în vigoare la data depunerii recursului în anulare),

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul în anulare înaintat de Alexandr Roșco împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 octombrie 2022.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Ion Malanciuc

Judecători

Vladislav Gribincea

Ghenadie Eremciuc